

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (AISBL)

Place Albert 1er, 13, B 6530 Thuin (Belgique), tel : +32.71.59.12.38, fax : +32.71.59.22.29, <http://www.fci.be>

MIĘDZYNARODOWY REGULAMIN HODOWLANY FCI PREAMBUŁA

1. Międzynarodowy Regulamin Hodowlany FCI obowiązuje wszystkich członków i partnerów kontraktowych.
  - Poniższe ustalenia obowiązują bezpośrednio wszystkie kraje członkowskie FCI i partnerów kontraktowych. Oznacza to, że do hodowli używane mogą być tylko psy rodowodowe, odznaczające się prawidłowym temperamentem, zdrowe zarówno w sensie funkcjonalnym, jak i genetycznym, oraz zarejestrowane w księdze rodowodowej, uznanej przez FCI (załącznik). Ponadto, psy te spełniać muszą dodatkowe wymogi, określone przepisami właściwych członków FCI lub partnerów kontraktowych.
  - Za zdrowe w sensie genetycznym uznane mogą być tylko takie psy, które przekazują właściwe dla rasy cechy wyglądu, określone jej wzorcem, prawidłowy typ rasowy i temperament, właściwy danej rasie, i nie wykazują żadnych istotnych wad dziedzicznych, które mogłyby wpłynąć negatywnie na zdrowie ich potomków. Członkowie i partnerzy kontraktowi zobowiązani są do przestrzegania, aby nie dochodziło do przesadnego rozwoju takich cech rasowych, zawartych we wzorcach, które mogłyby skutkować upośledzeniem funkcjonalnego zdrowia zwierząt.
  - Psy, u których występują wady dyskwalifikujące, na przykład niestabilny temperament, wrodzona głuchota lub ślepotą, zajęcza wargą, rozszczep podniebienia, poważne wady uzębienia lub zgryzu, PRA, epilepsja, wnetrostwo jedno- czy dwustronne, albinizm, niewłaściwe umaszczenia lub potwierdzona poważna dysplazja stawów biodrowych, nie mogą być wykorzystane w hodowli.
  - Co się tyczy dających się wykryć wad dziedzicznych, jak na przykład dysplazja stawów biodrowych (HD) lub PRA, wszystkie kraje członkowskie i partnerzy kontraktowi są zobowiązani do prowadzenia statystyk wykrytych przypadków, zwalczania tych wad w systematyczny sposób, monitorowania ich występowania i, na żądanie, zdawania sprawozdań do FCI. W przypadku wykonywania badania DNA konieczne jest dokonanie identyfikacji psa (chip lub tatuaż), czego dokonać musi i potwierdzić lekarz weterynarii, pobierający materiał, jak przy jakimkolwiek innym badaniu. Wynik badania, nadesłany z odpowiedniego laboratorium, musi zawierać numer identyfikacji psa.
  - FCI, kraje członkowskie i partnerzy kontraktowi przy ocenie sytuacji i zwalczaniu chorób dziedzicznych korzystają z rady i pomocy Komisji Naukowej. Jeśli Komisja Naukowa przygotowuje obowiązujące zasady postępowania, Komitet Generalny FCI jest zobowiązany do ich przyjęcia.
  - Szczegółowe kompetencje i odpowiedzialność w sprawach hodowli spoczywają na krajach członkowskich i partnerach kontraktowych FCI, do których należy nadzór nad hodowlą, doradztwo i monitorowanie hodowli oraz prowadzenie ksiąg hodowlanych.

- Kraje członkowskie I partnerzy kontraktowi FCI zobowiązani są do opracowania swoich własnych Regulaminów Hodowlanych w oparciu o niniejszy Regulamin FCI, w których określone będą cele hodowli. Regulaminy te uwzględniać muszą w odpowiednim stopniu cechy użytkowe poszczególnych ras.

Za handlarzy I producentów psów uważa się osoby, które sprzedają I kupują psy, kierując się chęcią zysku, bez zwracania uwagi na ich dobrostan. Osoby takie nie mogą prowadzić hodowli pod szyldem (i na odpowiedzialność) organizacji, będącej członkiem lub partnerem kontraktowym FCI.

2. Wzajemne prawa i obowiązki właścicieli suk I reproduktorów są zasadniczo określone przez prawodawstwo krajowe, przepisy danej krajowej organizacji kynologicznej, stowarzyszenia lub klubu rasy, i umowy prywatne. W przypadku, gdy brak jest stosownych regulacji, zastosowanie mają przepisy niniejszego Regulaminu.
- Hodowcom i właścicielom reproduktorów usilnie zaleca się sporządzenie przed każdym kryciem pisemnej umowy, jasno określającej zobowiązania finansowe obydwu stron.
- Przez „właściciela” psa rozumie się osobę, która w legalny sposób weszła w jego posiadanie pozostającego w jej rękach psa, i jest w stanie udokumentować to aktualną rejestracją i rodowodem psa.
- Przez “dysponenta reproduktora” rozumie się albo jego właściciela, albo osobę upoważnioną przez niego do udostępniania psa w celach reprodukcyjnych.

KOSZTY TRANSPORTU I UTRZYMANIA SUKI

3. Zaleca się, aby dostarczenia i odbioru suk z miejsca przebywania reproduktora dokonał jej właściciel lub jego zaufana osoba. Jeśli suka przebywa przez kilka dni w miejscu przebywania reproduktora, to koszty pobytu, karmienia, ewentualne koszty opieki lekarskiej i wyrządzonych przez nią szkód pokrywa jej właściciel. To samo dotyczy kosztów transportu powrotnego.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA

4. Zgodnie z krajowymi regulacjami prawnymi, osoba, pod której opieką znajduje się suka w okresie krycia, jest prawnie odpowiedzialna za wszelkie szkody, wyrządzone przez nią osobom trzecim.
Właściciel lub dysponent reproduktora powinien fakt ten uwzględnić, wykupując ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

ŚMIERĆ SUKI

5. W przypadku, gdy suka, pozostawiona pod opieką dysponenta reproduktora, padnie, ten powinien uzyskać weterynaryjne stwierdzenie faktu zgonu i jego przyczyny. O śmierci suk i jej przyczynie właściciel poinformowany ma być najszybciej, jak to możliwe.

Jeśli właściciel suki będzie chciał zobaczyć zwłoki, jego życzeniu nie można odmówić. W przypadku, gdy śmierć suki nastąpiła skutkiem zaniedbania ze strony osoby, pod której opieką przebywała, osoba ta jest zobowiązana do pokrycia straty.

Gdy śmierci suki nie da się w żaden sposób przypisać zaniedbaniu, właściciel suki zobowiązany jest do zwrotu wszelkich kosztów, jakie w związku z tym poniósł dysponent reproduktora.

WYBÓR REPRODUKTORA

6. Dysponent reproduktora zobowiązany jest do pokrycia suki wyłącznie tym psem, jaki wymieniony został w umowie. W przypadku, gdy krycie tym psem nie może dojść do skutku, zmiany reproduktora dokonać można tylko za uprzednią zgodą właściciela suki.

PRZYPADKOWE KRYCIE

7. W przypadku, gdy suka przypadkowo zostanie pokryta psem innym, niż wskazany w umowie, dysponent reproduktora, pod którego opieką pozostawała suka, musi poinformować o tym jej właściciela i zwrócić mu wszelkie koszty, jakie mogą z tego powodu wyniknąć. Powtarzanie krycia psem, który był pierwotnie wybrany, jest zabronione. Dysponent reproduktora nie może żądać zapłaty za przypadkowe krycie.

POTWIERDZENIE KRYCIA

8. Dysponent reproduktora potwierdza na stosownym formularzu fakt krycia danym psem. Składając podpis, stwierdza on, że był naocznym świadkiem krycia. Jeśli krajowa organizacja kynologiczna, prowadząca księgi hodowlane, wymaga do zarejestrowania miotu określonych dokumentów, właściciel suki odpowiada za ich wykupienie, prawidłowe wypełnienie, i uzyskanie podpisu dysponenta reproduktora. Potwierdzenie krycia powinno zawierać następujące dane:
  - a) Nazwę i numer rejestracyjny reproduktora.
  - b) Nazwę i numer rejestracyjny suki.
  - c) Nazwisko i adres właściciela/dysponenta reproduktora
  - d) Nazwisko i adres właściciela suki w okresie krycia, ewentualnie także datę jej zakupu.
  - e) Miejsce i datę krycia.
  - f) Podpisy dysponenta reproduktora i właściciela suki.
  - g) Gdy krajowa organizacja kynologiczna, prowadząca księgi rodowodowe, wymaga do zarejestrowania miotu potwierdzonej kopii lub wyciągu z rodowodu reproduktora, dysponent reproduktora ma obowiązek nieodpłatnie przekazać taki dokument właścicielowi suki.

OPŁATA ZA KRYCIE

9. Właściciel reproduktora może odmówić podpisania potwierdzenia krycia zanim ustalona za krycie kwota zostanie mu przekazana. Nie wolno mu jednak zatrzymać suki jako gwarancji otrzymania zapłaty za krycie.

10. Jeśli krycie umówionym reproduktorem z jakichkolwiek przyczyn nie dojdzie do skutku, lub suka nie dopuści do krycia, właściciel reproduktora ma prawo żądania opłat, wymienionych w pkt.2. Nie ma jednak prawa do żądania opłaty za krycie.
11. Poza ustaloną umową opłatą za krycie, właściciel reproduktora nie ma żadnych praw do miotu, w szczególności nie przysługuje mu prawo do szczenięcia z tego miotu. Jeśli dokonano wcześniejszego ustalenia, że opłatę za krycie stanowić będzie szczenię, musi to być stwierdzone na piśmie przed kryciem. W umowie muszą znaleźć się następujące ustalenia, które powinno się wypełnić:
- datę, kiedy właściciel reproduktora dokona wyboru szczenięcia.
  - datę odbioru wybranego szczenięcia.
  - ostateczną datę wyboru szczenięcia (po której właściciel reproduktora traci prawo wyboru).
  - ostateczną datę odbioru szczenięcia (po której właściciel reproduktora traci prawo do szczenięcia).
  - ustalenia dotyczące kosztów transportu.
  - dotatkowe ustalenia na wypadek urodzenia się martwego miotu, pojedynczego szczenięcia, lub gdy wybrane szczenię padnie przed ustaloną datą odbioru.

PUSTE KRYCIE

12. Po prawidłowym kryciu uznaje się, że reproduktor wypełnił swoje zadanie, a jego właściciel ma prawo do otrzymania ustalonej zapłaty. Nie ma to związku z faktem, czy suka będzie szcenna. W przypadku, gdy suka pozostaje pusta, właściciel psa może, według swojego uznania, albo zaoferować bezpłatne krycie przy kolejnej ciecierce suki, albo zwrócić częściowo pobraną za krycie opłatę. Takie ustalenie powinno być dokonane pisemnie i zawarte w umowie przed kryciem.
- Limit czasowy powtórnego, bezpłatnego krycia wygasa w przypadku śmierci lub zmiany właściciela reproduktora oraz w przypadku śmierci suki.
- W przypadku, gdy badanie nasienia potwierdzi, że reproduktor był w dniu krycia bezpłodny, właścicielowi suki przysługuje zwrot opłaty za krycie.

SZTUCZNE ZAPŁODNIENIE

13. Sztucznego zapłodnienia nie powinno się dokonywać w przypadku zwierząt, które nigdy wcześniej nie rozmnożyły się w sposób naturalny. O wyjątkach (albo w przypadku psa, albo w przypadku suki) decydować może krajowa organizacja kynologiczna w uzasadnionych przypadkach. W przypadku sztucznego zapłodnienia suki, lekarz pobierający nasienie musi dostarczyć pisemne potwierdzenie pobrania do organizacji, prowadzącej księgę hodowlaną, w których zarejestrowany będzie miot, stwierdzające, że nasienie (świeże lub mrożone) pochodzi od konkretnego psa. Ponadto dysponent reproduktora wydać ma bezpłatnie właścicielowi suki dokumenty, wymienione w pkt.8 (a-g).

Koszty pobrania nasienia i zabiegu inseminacji pokrywa właściciel suki. Lekarz, dokonujący inseminacji, musi potwierdzić organizacji, prowadzącej księgi rodowodowe, że suka zapłodniona została nasieniem przewidzianego reproduktora. Pisemne potwierdzenie zawierać musi także miejsce i datę zabiegu, nazwę i numer rejestracyjny suki, oraz nazwisko i adres właściciela.

Poza potwierdzeniem, wystawionym przez lekarza weterynarii, także właściciel reproduktora, od którego pobrano nasienie, wydać ma właścicielowi suki podpisane potwierdzenie krycia.

PRZENIESIENIE PRAW HODOWLANYCH/DZIERŻAWA

14. Z zasady przyjmuje się, że właściciel suki w czasie krycia jest uważany za hodowcę miotu.

Prawa hodowlane zarówno psa, jak i suki, mogą być przeniesione na osoby trzecie w drodze kontraktu.

Konieczne jest, aby przeniesienia praw hodowlanych dokonało się na piśmie przed kryciem.

Pisemne porozumienie dotyczące przeniesienia praw, musi być w stosownym czasie złożone w organizacji, prowadzącej księgi hodowlane, i, jeśli jest to wymagane, także w klubie rasy.

Umowa dzierżawy musi być załączona do wniosku o rejestrację miotu. W umowie tej należy dokładnie określić prawa i obowiązki stron umowy.

Dzierżawca suki uznawany jest za jej właściciela w rozumieniu tego regulaminu od czasu urodzenia miotu do końca okresu jego odchowania.

POSTANOWIENIA ZASADNICZE

15. Szczenięta, pochodzące od dwojga rasowych rodziców tej samej rasy, posiadających uznane przez FCI rodowody, i krajowa organizacja nie ma wobec nich zastrzeżeń ani nie nałożyła żadnych restrykcji, są uznane za szczenięta rodowodowe i mają prawo do uznanych przez FCI rodowodów.

Z zasady szczenięta sprzedawane mają być osobom prywatnym, na których nazwisko musi być wystawiony rodowód eksportowy.

16. Uznawane przez FCI rodowody należy traktować raczej jako stwierdzenie pochodzenia, a nie gwarancję jakości psa.

REJESTRACJA MIOTU

17. Przy braku innych ustaleń, nowy właściciel szczennej sukki jest automatycznie hodowcą spodziewanego miotu.

18. Każdy pies, wyhodowany i zarejestrowany w kraju członkowskim FCI lub kraju, który jest partnerem kontraktowym, ma być zaopatrzony w trwałą i trudną do sfalszowania identyfikację; ma być ona także umieszczona w rodowodzie. ***Jeśli przeprowadza się test pochodzenia, powinny być one wykonane zgodnie z międzynarodowymi standardami, a wyniki dostępne w rejestrach krajowej organizacji kynologicznej. Identyfikacja psa (chip lub tatuaż) powinna być potwierdzona przy pobieraniu DNA.***

Miot zarejestrowany jest w księgach rodowodowych kraju, w którym właściciel sukki ***zamieszkuje w sensie prawnym. Miot ma jego przydomek hodowlany. Jeśli właściciel przydomka przeniesie się do innego kraju, członka FCI, na (nie)określony czas, powinien tam zarejestrować przydomek przed narodzinami miotu. Krajowa organizacja kynologiczna, rejestrująca przydomek, informuje FCI o przeniesieniu przydomka. Od czasu przeniesienia przydomka jego właściciel może prowadzić hodowlę wyłącznie w tym kraju, do którego przeniesiony został przydomek.***

Wyjątki od tej zasady możliwe są wówczas, gdy hodowca przenosi się do kraju, w którym nie są prowadzone uznane przez FCI księgi rodowodowe. Wtedy miot może być zarejestrowany w kraju, w którym takie księgi są prowadzone.

Rejestracji podlegają wszystkie szczenięta z miotu, to znaczy te, które odchowane zostały do dnia wystąpienia o rejestrację.

Rodowody, które stanowią dowód pochodzenia, muszą prawidłowo określać rodziców psa, dlatego suka w jednej ciecierce powinna być zasadniczo kryta tylko jednym reproduktorem. W razie jakichkolwiek odstępstw od tej zasady, organizacja kynologiczna wymagać będzie potwierdzenia pochodzenia w drodze badań DNA, przeprowadzonych na koszt hodowcy.

PRZEPISY HODOWLANE W KRAJACH CZŁONKOWSKICH

19. Przepisy hodowlane w krajach członkowskich mogą stawiać wyższe wymagania, niż określone w niniejszym Regulaminie, ale nie mogą być z nim niezgodne.

PRZEPISY KOŃCOWE

20. Niniejszy (1979) Międzynarodowy Regulamin Hodowlany FCI zastępuje wcześniejszy, uchwalony w Monako w roku 1934. W razie różnicy zdań co do formalnej interpretacji tekstu, rozstrzygająca jest jego wersja niemiecka.

- Tekst przyjęty na Zgromadzeniu Generalnym FCI w dniach 11 i 12 czerwca 1979 w Bernie.
- Tłumaczenie sprawdzone przez komisję prawną 22 stycznia 1990 w Winterthur.

Fragmenty wyróżnione wytłuszczeniem i kursywą przyjęte zostały przez Komitet Generalny FCI w Madrycie w lutym 2010. Zmiany te wchodzi w życie z dniem publikacji.